

شنبه 24 فروردین 1392 - 08:06

جزئیات طرح سنجش سلامت ایرانیان

هر چند که هفته سلامت امسال (هجدهم تا بیست و چهارم فروردین) سوت و کور و حتی بدون حضور وزیر بهداشت در مراسم زنگ سلامت به پایان رسید، اما تنها خبر خوب اعلام شده در این هفته نشان می‌دهد که هنوز وزارت بهداشت برای طرح‌های پیشگیرانه در نظام سلامت برنامه‌هایی دارد.

تناسب قد، وزن و فشار خون ایرانیان از 14 اردیبهشت اندازه‌گیری می‌شود جزئیات طرح سنجش سلامت ایرانیان

هر چند که هفته سلامت امسال (هجدهم تا بیست و چهارم فروردین) سوت و کور و حتی بدون حضور وزیر بهداشت در مراسم زنگ سلامت به پایان رسید، اما تنها خبر خوب اعلام شده در این هفته نشان می‌دهد که هنوز وزارت بهداشت برای طرح‌های پیشگیرانه در نظام سلامت برنامه‌هایی دارد.

در این هفته برنامه آزمایشی طرح پایش سلامت ایرانیان در استان اصفهان و شهرهای کاشان و اصفهان شروع به کار کرد تا وزارت بهداشت از اجرای قطعی این طرح در نیمه اردیبهشت خبر دهد.

طرح پایش سلامت ایرانیان شعار امسال هفته سلامت یعنی «فشارخون را جدی بگیریم« را مبنا قرار داده تا بتواند از مهم‌ترین بیماری‌های موجود در کشور پیشگیری کند.

حدود نیمی از مبتلایان به فشارخون بالا که به عنوان «بیماری خاموش« شناخته می‌شود، اطلاعی از بیماری خود ندارند، در حالی که حدود 35 درصد کسانی که به سکنه‌های مغزی و قلبی دچار می‌شوند و حدود 40 درصد کسانی که ناچار به انجام جراحی قلب شده‌اند، حتماً سابقه فشارخون بالا داشته‌اند.

همین عدد و رقم‌ها معاونت بهداشتی وزارت بهداشت را برانگیخته که در قالب طرح پایش سلامت ایرانیان از چهاردهم اردیبهشت آینده، فشارخون و تناسب قد و وزن ایرانیان را اندازه‌گیری کنند تا اولین گام‌های پیشگیری از عوارض فشارخون بالا در کشور برداشته شود.

فاطمه رخشانی، معاون بهداشتی وزیر بهداشت که مجری اصلی این طرح محسوب می‌شود، به جام‌جم می‌گوید: با کمک سازمان نظام پرستاری و استفاده از نیروهای داوطلب در میان دانشجویان پرستاری در کنار ظرفیت وزارت بهداشت در دانشگاه‌های علوم پزشکی و مراکز بهداشت سراسر کشور این طرح اجرایی خواهد شد.

او بی اطلاعی از فشارخون در نیمی از مبتلایان و عوارض این بیماری در شیوع بیماری‌های قلب و عروق را از نکات مورد نظر در چرایی اجرای طرح پایش سلامت ایرانیان ذکر و اظهار می‌کند: پیشگیری در این زمینه می‌تواند بار مالی عوارض سنگین این بیماری مانند جراحی قلب را کاهش دهد.

طرح پایش سلامت ایرانیان یا موازی کاری با پزشک خانواده؟

اجرای طرح‌های غربالگری درباره انواع بیماری‌های شایع در کشور از جمله دیابت بارها در کشور مطرح شده و البته برخی از این طرح‌ها به شکل آهسته و پیوسته در حال انجام است، اما معمولاً طی فراز و نشیب تغییرات مدیریتی، تغییر اولویت‌ها و حتی مسائل بودجه‌ای این طرح‌ها گاهی به پایان نرسیده، رها می‌شود.

رخشانی در پاسخ به پرسش جام‌جم در این باره و این‌که چه میزان بودجه برای این طرح در نظر گرفته شده است، می‌گوید: دلیلی

نمی‌بینم که میزان بودجه تعیین شده برای اجرای این طرح رسانه‌ای شود، اما حتی اگر بودجه‌ای برای آن در نظر گرفته نمی‌شد، با کمک نیروهای داوطلب کار را شروع می‌کردیم.

هر چند که عزم وزارت بهداشت برای اجرای این طرح جزم شده اما با توجه به اجرای طرح پزشك خانواده، اجرای این طرح موازی‌کاری محسوب می‌شود.

معاون بهداشتی وزیر بهداشت در باره این موضوع معتقد است: طرح پزشك خانواده فقط در دو استان اجرایی شده و 56 درصد مناطق موردنظر را تحت پوشش دارد در حالی که ما درصددیم طرح پایش سلامت ایرانیان در سراسر کشور اجرایی شود.

100 هزار پرستار در طرح پایش سلامت ایرانیان

یکی از همکاران و مجریان طرح پایش سلامت ایرانیان سازمان نظام پرستاری کشور است.

محمد میرزابیگی، رئیس سازمان نظام پرستاری کشور در گفت‌وگو با خبرگزاری‌ها درباره جزئیات اجرای این طرح می‌گوید: صد هزار پرستار در این طرح اعلام آمادگی کرده‌اند که به طور رایگان کمک داوطلبانه کنند.

او با اشاره به این‌که مدت‌هاست روی این موضوع به لحاظ علمی کار شده است، می‌گوید: وقتی پرستاران می‌بینند که چقدر مفت و مجانی مردم می‌میرند در حالی که شاید با کنترل فشارخون شاهد این اتفاق نباشند، این طرح به وزارت بهداشت پیشنهاد شد.

میرزابیگی با اشاره به این‌که ۳۵ میلیون نفر بالای ۳۰ سال در کشور داریم، ادامه می‌دهد: پرستاران طی این طرح فشارخون، وزن و قد مراجعه‌کنندگان را اندازه‌گیری می‌کنند و نتایج کار پرستاران در اختیار وزارت بهداشت قرار می‌گیرد.

50 دانشگاه علوم پزشکی وارد می‌شود

بر اساس جزئیات اعلام شده درباره اجرای طرح پایش سلامت ایرانیان 50 دانشگاه علوم پزشکی برای حضور در این طرح اعلام آمادگی کرده‌اند. در این طرح قرار است مراجعه‌کنندگان به مراکز بهداشت سراسر کشور با سه شاخص فشار خون، قد و وزن (کنترل چاقی) مورد بررسی قرار گیرند و در صورت داشتن زمینه‌های فشارخون و چاقی به سطح 2 این طرح یعنی پزشك حاضر در مراکز بهداشتی معرفی شده و مورد کنترل قرار می‌گیرند.

بر این اساس مشاور علمی طرح پایش سلامت ایرانیان به مهر می‌گوید: برای فراهم کردن مقدمات اجرای طرح پایش سلامت ایرانیان استان‌های کشور در قالب خوشه‌هایی به ده منطقه مشخص تقسیم شده است.

به دانشکده‌های پرستاری و مامایی فراخوان برای شرکت در این طرح داده شده است و ظاهراً شرکت در این طرح برای دانشجویان پرستاری جزو واحدهای درسی آنها محسوب می‌شود.

با جزئیات اعلام شده همه چیز برای اجرای طرحی پیشگیرانه و مهم در کشور آماده است. با وجود این به نظر می‌رسد اجرای درست و کامل این طرح نیاز به حمایت و پیگیری دارد تا نتیجه نهایی آن فارغ از هرگونه تغییر و تحول مدیریتی به سرانجام برسد.